

การศึกษาเรื่อง กระบวนการทุนทางสังคมในโครงการหมู่บ้านน่าอยู่ กรณีศึกษา บ้านเกาะกลาง ตำบลบางนมโค อำเภอสiena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีกลุ่มประชากรบ้านเกาะกลางเป็นเป้าหมายหลัก การสรุปข้อมูลเป็นแบบเชิงพรรณนา และมีแผนภูมิแสดงกระบวนการทุนทางสังคมที่เกิดขึ้น สรุปตอนท้ายในแต่ละช่วง มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาพัฒนาการทุนทางสังคมของบ้านเกาะกลาง และศึกษากระบวนการทุนทางสังคมในโครงการหมู่บ้านน่าอยู่ ซึ่งผลการศึกษา พบว่า

พัฒนาการกระบวนการทุนทางสังคมของบ้านเกาะกลาง เกิดขึ้นมาจากธรรมชาติการเรียนรู้ในการปรับตัว ระบบความคิด และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน จิตสำนึกรักถิ่นที่อยู่อาศัย ภาวะความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และความสัมพันธ์ของคนในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้ชุมชนดำรงอยู่มาได้จนถึงปัจจุบัน

กระบวนการทุนทางสังคมที่เกิดขึ้น จะเปลี่ยนไปตามสภาพความเป็นอยู่ในแต่ละช่วง ผลการศึกษาพบว่า ตั้งแต่เริ่มตั้งชุมชน บ้านเกาะกลางเป็นหมู่บ้านที่น่าอยู่ เพราะทุนทางสังคมที่มีนั้น มีความชัดเจน แต่ในช่วงที่ชุมชนได้รับผลกระทบจากกระแสทุนนิยม บทบาทของทุนทางสังคมลดน้อยลง แต่ทุนทางสังคม ไม่ได้หายไปจากชุมชนเสียทีเดียว หากแต่ไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ปัจจุบันเป็นช่วงที่คนในชุมชนพยายามรื้อฟื้น และสร้างทุนทางสังคมให้เกิดขึ้นอีกครั้งในชุมชน

กระบวนการทุนทางสังคมที่เกิดขึ้นนั้น รูปแบบของกระบวนการประกอบไปด้วย 1) องค์ประกอบภายใน เช่น สิ่งแวดล้อมที่ดี ความสัมพันธ์ของระบบเครือญาติ ชุมชนมีประเพณีวัฒนธรรมที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง คนมีความเชื่อ และความศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์เดียวกัน และชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็ง 2) องค์ประกอบภายนอก เช่น การเรียนรู้ที่ได้จากในและนอกชุมชน มีการนำความรู้ที่ได้มา ใช้ให้เกิดประโยชน์กับชุมชน ซึ่งทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนในการดำเนินงาน เข้ามาเป็นภาคีร่วมในการทำโครงการหมู่บ้านน่าอยู่ โดยผ่านกระบวนการทุนทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบคิด วิธีการปฏิบัติ และเกิดผลลัพธ์คือ ความน่าอยู่ในด้านต่าง ๆ ของชุมชน

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า การพัฒนาหมู่บ้านน่าอยู่ที่ประสบผลสำเร็จนั้น เกิดขึ้นมาจาก สภาพและการดำรงอยู่ของทุนทางสังคม ชุมชนมีการเรียนรู้และปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์ ชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็ง ผู้คนในหมู่บ้านร่วมใจสามัคคีต่อกัน และมีการเข้ามาสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและยั่งยืน

The study on the social capitalization process in the happy living village project, the case study of Ban Koh Klang, Bang Nom Kho Sub-district, Sena District, Ayuddhaya, is the qualitative study through an in-depth interview with Ban Koh Klang population as the main target. The data is concluded in a description manner with a flowchart illustrating the ongoing social capitalization process at the end of each part. The main objective of the study is to study the development of the social capitalization process developed in Ban Koh Klang and to study the social capitalization process in the happy living village project.

The development of the social capitalization process in Ban Koh Klang incurs from the learning character to make self adjustment on the thinking systems and relations of people in the community and loving attitude towards the motherland. The changing conditions have caused a behavioral adjustment and human relations in each period to keep the community survive until new.

The social capitalization process has changed the living conditions in each period and it is found that since the community of the happy living village project was formed in Ban Koh Klang when the community has been affected by the capitalism influence because the social capital was apparent at the time, the roles of the social capital were reduced but not disappeared from the community. However, it had not been employed. At present, people in the community have tried to receive and enhance the social capital again.

The resurgence of the social capitalization process is made with the following elements 1) Internal factors such as good environment, relation of the family system, cultures and traditions of the community which have been consistently practiced, belief and faith in the same spirits and strong leaders, 2) External factors such as learning experience inside and outside the community, utilization of the knowledge and experience for the interest of the community to continuously set up new know how. Besides, several agencies have helped and supported the work as a participant of the happy living village project through the social capitalization process which consists of thinking system and working method, the outcome is the happy living aspects of the community.

In addition, it is found that the happy living village could be developed successfully from the conditions and existence of the social capital. The community is required to learn and adjust itself to the situation and to be led by a strong leader and harmony of people in the village. Supports from the external agencies have also assisted the work towards success and sustain ability.